

दस्तावेज क्रमांक
प्राचीन मंडळी नगरपालिका
व शहर नगरपालिका

52-2004/001, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

पाझर तलावाच्या विशेष दुस्त्यासाठी शासनाच्या निधी
वर्ग करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक: लपापो 1094/प्र-क-81/जल-2-अ,

संवालय, मुंबई-400-032 दिनांक 28 सप्टेंबर, 1994.

प्रस्तावना :- शासनाच्या विविध योजनांतर्गत उदा. "2702 लघुपाटबंधारे" योजना, रोजगार हमी योजना, पाझर तलावाची कावे पूर्ण करण्यात आलेली आहेत.

पूर्ण करण्यात आलेल्या पाझर तलावाच्या विशेष दुस्त्यासाठी शासकीय अनुदानाची सतत मागणी करण्यात येत होती. पाझर तलावाची विशेष दुस्त्या हे जलसंधारणाचे महत्वाचे काम असल्यामुळे या मुख्य मंत्री यांनी योजनांतर्गत अनुदानातून जाईच्या परवानगीस मान्यता दिलेली आहे.

पाझर तलावाच्या दुस्त्याचे निकष ठरविण्याबाबत सक्षील विचार करून शासनस शिफारस करण्यासाठी शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक: लपापो 1092/प्र-क-211/जल-4, दिनांक 2 नोव्हेंबर, 1992 अन्वये मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) श्री. सु. शा. उद्देगिरकर यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली होती. सदर समितीने केलेल्या शिफारशी तत्पतः मान्य करण्याचे शासनाने ठरविले असून, त्या-अंतर्गत सुनाविलेल्या पाझर तलावाच्या विशेष दुस्त्यासाठी विविध योजनांतर्गत निधीतून कार्य करण्याबाबत खालीलप्रमाणे शासनाने निर्णय घेतला आहे :-

पाझर तलाव हे मुळातच स्थानिक स्तरावरील काम असणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विशेष दुस्त्यासाठी प्रस्तावित असलेले पाझर तलाव वर स्थानिक स्तरावरील वस्तुविरत झालेले नसले तर ते आहेत त्या स्थितीत प्रस्तावित पद्धती अन्वये योजनांतर्गत पद्धत नकारासाठी प्रथम स्थानिक पातळीवर वस्तुविरत करण्यात यावे. व नंतरच विशेष दुस्त्यासाठी नमूद केलेल्या पद्धतीनुसार स्थानिक स्तरावरील पद्धतकृत प्रस्तावित करण्यात यावे.

शासन निर्णय

नियमित लघु पाटबंधारे (स्थानिकस्तर) योजना व रोजगार हमी योजनांतर्गत पूर्ण झालेल्या, पाझर तलावाच्या विशेष दुस्त्यासाठी, गिरगा परिषदा व जिल्हाधिकारी यांना अनुक्रमे "2702 लघु पाटबंधारे" व "2905 ग्रामीण रोजगार" या योजनांखाली उपलब्ध करून दिलेल्या योजनांतर्गत अनुदानाच्या 10 टक्के (दहा टक्के) मर्यादितपणे खर्च करण्यात आलेली बटीच्या अधीन राहून शासन या बांधकामावर मंजुरी देत आहे.

(अ) निकष :- खालील अटी पूर्ण करणारे पाझर तलावच विशेष दुस्त्यासाठी हक्की घेता येतील.

- (1) मंजूर संकल्पानुसार/अंदाजपत्रकानुसार पाझर तलावाचे बांधकाम पूर्ण झालेले असावे, व ते पूर्ण झाल्याचे प्रमाणित असावे.
- (2) पाझर तलावाने बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर एवढा तरी संकल्पित पूर सांठव्यावरून वाहिला असावा किंवा कंदरभरणी (बॉर फिलींग) झाल्यानंतर 5 वर्षांचा कालावधी लोटला असावा. या दोन्हीपैकी जे ब्रह्मी घडेल ते ग्राह्य घरावे.

(ब) विशेष दुस्त्याकडे समविष्ट कारक्याच्या बाबी :-

- (1) भरण फुटल्यामुळे किंवा त्यास मोठी हानी पोहोचल्यामुळे लागणारी दुस्त्या.
- (2) खडवा वाहून गेल्यामुळे किंवा त्यास मोठी हानी पोहोचल्यामुळे लागणारी दुस्त्या.
- (3) मोठ्या पुरामुळे सांठव्याचे खालच्या भागातील पृष्ठ मार्ग (टेल चॅनेल) कार्य झाल्यामुळे, सुरक्षक बांधून मोठी वल्यास करवी लागणारी दुस्त्या.
- (4) मरणातून मोठ्या प्रमाणात पाझर झाल्यामुळे करावी लागणारी दुस्त्या.

- (5) पाझर तलावांत पोहोचणारा संभाव्य धोका व अन्य टाळण्यासाठी अत्यावश्यक दुरुस्ती, यामध्ये धरणात अकस्मात आलेले नलिकाभक्न (पाईपींग) धोकादायक पातळीपर्यन्त खचलेला वा बसलेला घटणावा भरावा याचा समावेश होऊ शकेल.

(क) विशेष दुरुस्तीची कार्यफद्दती -

- (1) पाझर तलावाच्या विशेष दुरुस्तीचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल सविस्तर अंदाजपत्रकासह आवश्यक असून त्यात इतर सामान्य ग्राहिती बरोबर विशेष दुरुस्तीची कारणांमिमांसा देऊन त्याची आवश्यकता नमूद करावी. विशेष दुरुस्ती केल्यामुळे होणारे संभाव्य फायदे, सामान्य प्रमाण यांचाही अंदाज अहवालात असणे आवश्यक आहे. सदर अहवालासोबत विशेष दुरुस्ती दर्शविणारे सर्व आवश्यक नकाशे (Drawings) जोडलेले असावेत. त्यात दुरुस्ती पूर्वीची व प्रस्तावित दुरुस्ती दर्शविणारी स्थिती स्पष्टपणे दर्शविलेली असावी.
- (2) पाझर तलावाच्या विशेष दुरुस्तीच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालात व अंदाजपत्रकास प्रशासकीय व तांत्रिक मंजूरी देण्याचे अधिकार खातीलप्रमाणे राहतील :-
- (अ) रु. 2,00,000 पर्यंत संबंधित अधीक्षक अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर) मंडळ,
- (ब) पूर्ण अधिकार मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे.

बरील अधिकार प्राप्त अधिका-यांनी विशेष दुरुस्तीच्या कामास मंजूरी देण्यापूर्वी नियोजित कामास भेट देऊन, प्रस्तावित बाबींचे प्राप्कृत व नकारो विचारत घेऊन खातरजमा करावी व नंतरच कामास मंजूरी द्यावी.

- (3) पाझर तलावाच्या विशेष दुरुस्तीच्या जिल्ह्यांतर्गत कामाची निकड व प्राथम्यक्रम संबंधित अधिकाक अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर) मंडळ आणि/किंवा मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे ठरवतील. ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमाने कामे कार्यान्वितीसाठी घेण्यात यावीत.
- (4) रोजगार हमी योजनेंतर्गत पूर्ण झालेल्या परंतु जिल्हा परिषदेकडे व्यवस्थापनासाठी हस्तांतरण न झालेल्या, शिवाय बापूवीच अशा योजना पूर्ण होऊन त्या जिल्हा परिषदेकडे व्यवस्थापनासाठी हस्तांतरित झालेल्या असल्या तरी काही अपवादोत्तमक परिस्थितीमध्ये विशेष दुरुस्तीची गरज भासल्यास त्या रोजगार हमी योजनेंतर्गत मुद्द्या घेण्यात याव्यात. अशा पाझर तलावाच्या विशेष दुरुस्तीची कामे मंजुराच्या उपलब्धतेनुसार रोजगार हमी योजनेंतर्गत हाती घेण्यात येऊन त्यावर होणारा खर्च "2505-ग्रामीण रोजगार" या मुख्य लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. मात्र विशेष दुरुस्तीचे अंदाजपत्रकातील अकुशल व कुशल प्रमाण 60:40 मध्ये बसणे आवश्यक राहिल. तसेच विशेष दुरुस्तीची वर नमूद केलेली कार्यफद्दती आवश्यक राहिल.
- (5) पाझर तलावाच्या विशेष दुरुस्तीचे काम पूर्ण झाल्यावर अपवादोत्तमक परिस्थिती सोडून परत विशेष दुरुस्तीची आवश्यकता नसल्याची राहानिशा करून तसे प्रमाणित करणे आवश्यक राहिल.
- (6) विशेष दुरुस्तीसाठी होणारा खर्च -

यावर होणारा खर्च "2702 लहान पाटबंधारे-80-सर्वसाधारण-101 स्थानिक संस्थांना सहाय्य-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-स्थानिक क्षेत्र-महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम 1961 च्या कलम 187 अन्वये जिल्हा परिषदांना योजनांतर्गत" व रोजगार हमी योजनांतर्गत घेतलेल्या पाझर तलावांचा "2505-ग्रामीण रोजगार-60-इतर कार्यक्रम-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना-(एक) रोजगार हमी योजना-(एक)(ए) रोजगार हमी योजना" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

हे आदेशा निधीजन विभाग व वित्त विभागाच्या सहमतीने वित्त विभागाचा अतोपचारिक संदर्भ क्र. प्र.क्र.१५४/ व्यव-१५, दिनांक २७ सप्टेंबर, १९९४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

गोरखा मेघ,
सह सचिव,
महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मुख्य संस्थांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
- २) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
- ३) अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ४) मुख्य सचिव,
- ५) अतिरिक्त मुख्य सचिव,
- ६) शासनाचे सर्व प्रधान सचिव/सर्व सचिव,
- ७) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ८) सर्व जिल्हाधिकारी,
- ९) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- १०) सर्व मुख्य अभियंता, पाटबंधारे विभाग,
- ११) मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे,
- १२) मुख्य अभियंता, सहसचिव (रोहयो), निधीजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) अधीक्षक अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर) मंडळ, ठाणे, नशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर,
- १४) सर्व कर्मचारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद,
- १५) सर्व कर्मचारी अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग,
- १६) महालेखापालक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
- १७) महालेखापाल, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
- १८) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई,
- १९) उप मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर,
- २०) सर्व जिल्हा लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा,
- २१) वित्त विभाग, मंत्रालय,
- २२) निधीजन विभाग, मंत्रालय, (कार्यालय-१४३२ व रोहयो-६),
- २३) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय,
- २४) पाटबंधारे विभाग, मंत्रालय,
- २५) महासंचालक, ग्रामिणी व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
- २६) सर्व अधिकारी व कार्यसने, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
- २७) निवड नसती.